

Asia: VN/3049/2021

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).

Kuvaus on tehty monipuolisesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat on huomioitu.

2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)

Haasteet huomioitu kattavasti. On varmistettava, että rekisteri toimii rajatussa ympäristössä ja rekisteriin pääsy tulee olla ainoastaan viranomaisilla sekä luvan saaneilla hankkeilla, esim. tutkimuskäyttöön. Rekisterin käytöstä tulee jäädä aina todistettava "jälki".

3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)

Opettajarekisterin perustamisen vaiheittainen eteneminen on oleellista mm. seuraavista (raportissakin mainituista) syistä:

- Vaiheittain edetessä kustannuksista saadaan parempi käsitys.

- Ensimmäisen vaiheen jälkeen rekisterin perustamista ja toimimista voidaan arvioida ja tehdä tarvittavia muutoksia seuraavaan vaiheeseen
- Tavoitteena tulisi olla, että kaikki kouluasteet liitetään rekisteriin. Tulevaisuudessa opettajien liikkuvuus eri kouluasteiden välillä tulee lisääntymään.

4) Opettajarekisterin sisällöt: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)

Olisi tärkeää, että rekisteriä perustettaessa saataisiin mahdollisimman laajasti tallennettua opettajan koulutus- ja työhistoria rekisteriin. Pidemmän päälle rekisterin ylläpito tulee automatisoitumaan, kun tietojen keruu aloitetaan koordinoitusti jo heti opettajaopintojen alussa. Rekisteristä voisi olla hyötyä valtakunnallisen järjestelmällisen täydennyskoulutusmallin luomisessa. Esimerkkinä puolustusvoimien kertausharjoitukset; tietty opettajaryhmä kutsuttaisiin tietyin väliajoin kohderyhmän mukaisiin täydennyskoulutuksiin.

5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)

Ei kommentoitavaa.

6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)

Kustannukset on kuvattu onnistuneesti. Vaiheittainen käyttöönotto laventaa kustannusten kuormittavuutta.

7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)

Muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle on huomioitu kattavasti.

Nykyinen kolmen vuoden välein toteutettava opettajatiedonkeruu on ongelmallinen, koska vastausprosentti on liian alhainen. Johtunee siitä, että moni kokee kyselyn työlääksi. Parempi vaihtoehto on perustaa selvityksessä esitetty opettajarekisteri.

8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

Jos rekisteri perustetaan, tulisi varmistaa, että siitä saadaan kaikki mahdollinen hyöty ja rekisteri toimii, esim. tiedot päivittyvät ajantasaisesti.

9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?

Kyllä

Koski-Heikkinen Anne
Kuusamon kaupunki - Kasvatus- ja sivistystoimiala